

Η ανάληψη ευθύνης η λεβεντιά του Χριστιανού (Περί εκφοβισμών στη νεοελληνική κοινωνία) (πρωτοπρεσβύτερος π. Αντώνιος Χρήστου)

/ [Πεμπουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Για άλλη μια φορά γίναμε στο ίδιο έργο θεατές, σε μια χώρα που ασχολείται με τις αιτίες, τις συνέπειες και τις αφορμές, όταν πλέον είναι πολύ αργά. Ομιλώ για την αυτοκτονία του 15χρονου στην Αργυρούπολη, μια κατάληξη τραγική, που όμως είναι γροθιά στο στομάχι της κοινωνίας και του πολιτισμού μας και μας ελέγχει όλους μας. Ιερείς, γονείς, καθηγητές, υπεύθυνοι σε κάθε σχετική δομή και πόστο αυτού του τόπου, οπωσδήποτε δείχνει μια συντριβή και μετάνοια να θρηνείς όταν συνειδητοποιείς τι έχει συμβεί, αλλά πιο αξία θα είχε, αν θα φρόντιζες να μην είχαν έρθει τα πράγματα σε αυτό το τραγικό σημείο. Θα είχε πιο αξία δηλαδή, όταν φροντίζαμε να προστατεύουμε τα θύματα και να απομονώνουμε και σωφρονίζουμε παρεκκλίνουσες επιθετικές συμπεριφορές συστηματικής άσκησης εκφοβισμού, απ' όπου κι αν προέρχονται.

Με αφορμή αυτό το περιστατικό, που προστίθεται στη μεγάλη λίστα, εκατοντάδων ίσως και χιλιάδων, τα τελευταία χρόνια (είτε είχαν τραγική κατάληξη αυτοκτονίας, είτε σημάδεμα για πάντα, στην ψυχική σύνθεση τόσων προσωπικοτήτων) θα ασχοληθούμε με αυτό που η Εκκλησία ονομάζει ανάληψη ευθύνης (όχι η πολιτική) και έχει να κάνει με μια ολόκληρη διαδικασία πνευματικής φύσεως.

Για τον συνειδητό Χριστιανό, ότι συμβαίνει στον κόσμο, είτε καλό είτε κακό, έχει τη συνείδηση και την πεποίθηση, ότι έχει άμεση ανάληψη προσωπικής ευθύνης ο ίδιος. Επειδή η Εκκλησία απευθύνεται και αφορά όλους τους ανθρώπους (άσχετα αν οι ίδιοι δεν το έχουν ενεργοποιήσει και προσωπικά την ιδιότητά τους να γίνουν ή να παραμείνουν ορθόδοξοι Χριστιανοί) και είναι ένα σώμα με πολλά μέλη και κεφαλή της τον Χριστό, ότι κάνουμε έχει επίπτωση στο αυτό σώμα και επομένως οι συνέπειες είναι συλλογικές και όχι μόνο προσωπικές και ιδιωτικές. Λέγει ο απόστολος Παύλος «και είτε πάσχει εν μέλος, συμπάσχει πάντα τα μέλη, είτε δοξάζεται εν μέλος, συγχαίρει πάντα τα μέλη» (Α' Κορ. Ιβ' 26).

Αυτή η βασική εκκλησιολογική αρχή, της Ορθόδοξης Εκκλησίας, κάνει τον άνθρωπο πραγματικά κοσμοπολίτη αυτού του κόσμου (οικουμενικές προεκτάσεις του βίου) αλλά ταυτόχρονα ως μοναδική και ανεπανάληπτη προσωπικότητα, κρατάει κανείς την ετερότητά του, κατά αναλογία του Χριστολογικού Δόγματος, ατρέπτως, ασυγχύτως, αχωρίστως και αδιαιρέτως, (όρος της Δ' εν Χαλκηδόνα Οικουμενικής Συνόδου για τον Χριστό). Ποτέ δηλαδή δεν μαζοποιούμαστε και δεν

χάνεται το εγώ έναντι του εμείς, αλλά και ποτέ το εγώ δεν γίνεται άτομο, αλλά πάντα σε αναφορά και σχέση με το όντως πρόσωπο τον Χριστό και την εικόνα Του τον συνάνθρωπο.

Όλα αυτά τα αναφέρουμε και τα τονίζουμε, όχι για να παρεκκλίνουμε από το θέμα μας, αλλά ίσα-ίσα για να κατανοήσουμε σε σωστή βάση το θέμα μας, ότι δεν μπορεί κανείς να πει ότι εγώ δεν ξέρω και δεν με αφορά, αφού η καρδιά του Χριστιανού συστέλλεται για να χωρέσει όλο τον κόσμο (σε καμία περίπτωση δεν ζει και δεν ενδιαφέρεται μόνο για το εγώ και τον ευατό του μόνο) και αφού συμβαίνει αυτό, τότε συμπάσχει με όλο τον κόσμο «χαίρειν μετά χαιρόντων και κλαίειν μετά κλαιόντων» (Ρωμ. Ιβ' 15).

Για τον Ορθόδοξο Χριστιανό λοιπόν δεν νοείται μόνο συγγένεια κατά σάρκα ή μόνο νοιάζομαι για το έθνος στο οποίο ανήκω, αλλά σπάνε όλα αυτά και νοιάζομαι και με αφορούν τα ζητήματα όλου του κόσμου, είτε του διπλανού διαμερίσματος ή της απέναντι πολυκατοικίας και γειτονίας, ακόμη και της πιο απομακρυσμένης γωνιάς αυτού του κόσμου. Όταν λέμε με νοιάζουν, όχι με την έννοια της περιέργειας και του κουτσομπολιού, αλλά με την έννοια της συλλογικής ευθύνης, αφού είναι αδελφών του ίδιου σώματος (άσχετα να είναι εν ενεργεία ή εν δυνάμει).

Δυστυχώς όλα τα παραπάνω, τα ξεχνάμε ή τα προσπερνάμε με αδιαφορία, περιοριζόμενοι μόνο στον δικό μας μικρόκοσμο με αποτέλεσμα να μας αφορούν, μόνο όταν χτυπάνε την πόρτα του δικού μας σπιτιού ή λίγων συγγενών και φίλων. Αν όχι, τότε νίπτουμε υποκριτικά τα χέρια μας, σαν άλλος Πόντιος Πιλάτος. Είναι χαρακτηριστικό για την περίπτωση μας, το ποίημα του Γερμανού πάστορα Martin Niemöller. Το ποίημα είναι αυτοβιογραφικό μιας κι ο ίδιος επέδειξε την αδιαφορία που αναφέρει και στο τέλος φυλακίστηκε σε στρατόπεδο συγκέντρωσης από τους ναζιστές. Πρωτοδημοσιεύτηκε το 1955 στο βιβλίο του Milton Mayer «Νόμιζαν πως ήταν ελεύθεροι»:

Όταν ήρθαν να πάρουν τους τσιγγάνους δεν αντέδρασα.

Δεν ήμουν τσιγγάνος.

Όταν ήρθαν να πάρουν τους κομμουνιστές δεν αντέδρασα.

Δεν ήμουν κομμουνιστής.

Όταν ήρθαν να πάρουν τους Εβραίους δεν αντέδρασα.

Δεν ήμουν Εβραίος.

Όταν ήρθαν να πάρουν εμένα,

Δεν είχε απομείνει κανείς για να αντιδράσει...

Για σένα που νομίζεις...

ότι η δική σου σειρά δε θα φτάσει ποτέ...

ότι επειδή ακόμη δε χρειάστηκε να πας στο νοσοκομείο

και να σε διώξουν

γιατί δεν έχεις λεφτά...

Ότι επειδή ακόμη έχεις ένα πιάτο φαί, δε θα στο πάρουν

Ότι ακόμη δε σου πήραν το σπίτι του πατέρα σου
για χρέη στο Δημόσιο, θα τη γλιτώσεις
Ότι επειδή το παιδί σου ακόμη είναι στο σχολείο, θα συνεχίσει...
Ότι η ζωή σου δεν επηρεάζεται από εκείνη του διπλανού σου...

Επομένως αδελφοί ας αναλάβουμε τις ευθύνες μας ως Ορθόδοξοι Χριστιανοί, γιατί αυτές οι ευθύνες θα μας ζητηθούν κατά την ημέρα της κρίσεως στη γνωστή Ευαγγελική περικοπή (Ματθ. Κε' 31 - 46). Πριν έρθει όμως αυτή η Θεία κρίση, ας φροντίσουμε για την καθημερινή κρίση που μας ελέγχει καθημερινά. Αυτή είναι η πραγματική ειρήνη, όταν θα ξαπλώνουμε το βράδυ και θα ξέρουμε ότι φροντίσαμε και δεν μας ελέγχουν οι εντολές του Κυρίου. Όταν δεν θα υπάρχουν άλλοι 15χρονοι να υποφέρουν και να βάζουν τέλος στη ζωή τους, από τη δικιά μας ανοχή και αδιαφορία σε κάθε μορφής εκφοβισμό. Αμήν!

πηγή: εφημερίδα *Κιβωτός της Ορθοδοξίας*